

Korpgluggen

Dalslands litterära tidskrift

No 1/2022

ÅRGÅNG 24

**Boka 11 - 12 mars
- årets Poesifestival
på Baldersnäs**

**Nordiska Novelldagarna
- direktsändning i
Sveriges Radio P1**

**Håkan Nesser
i högform i Åmål**

**Alma Pöysti i dubbla roller
På vår novellscen
och i filmen TOVE**

INNEHÅLL

Inledare | *Victor Estby* **3**

Vår tids arbetarförfattare | *Helena Noreen* **4-5**

Nordiska Novelldagarna

Dag ett - direktsändning i radions P1 | *Eva Tranefeldt* **6-7**

Andra dagens spännande författarmöten | *Lena Grönlund* **8-9**

Pratglada författare och frågvisa åhörare | *Solweig Johansson* **10-11**

Dags för Poesifestival på Baldersnäs | *Victor Estby och Lena Grönlund* **12**

Torkelsrudpriset till Tua Forsström | *Victor Estby* **13**

Intervju med Ola Larsmo | *Lena Grönlund* **14**

Författarmöte med Andreas Lundberg | *Diana Wennberg* **15**

Ny Dalslandslitteratur | *Monika Åhlund och Helena Noreen* **16-17**

Vårens Bokprogram | *Victor Estby* **18**

Ordföranden har ordet | *Jürgen Picha* **19**

Dalslands Litteraturförening

är föreningen för alla som är intresserade av litteratur i alla dess former, från raptexter till tjocka romaner. Hos oss kan du, genom Bokdagar i Dalsland, få möjlighet att träffa författare från alla de nordiska länderna. Vi strävar efter att göra den nordiska litteraturen känd och nära för våra medlemmar och på så vis också bidra till nordisk språkförståelse. Vi stödjer den Dalsländska litteraturen genom presentationer i Korpgluggen och genom utdelning av litteraturpris till författare med anknytning till Dalsland.

Vi tar hand om begagnade böcker, de böcker som ni har för mycket av, och säljer dem till nya läsare. Återbruk i litteraturens anda!

Våra samarbetspartners är andra kulturaktörer både i Norden och i Sverige, studieförbund, kommuner, Västra Götalandsregionen, bibliotek och förlag.

Omslag: Alma Pöysti i rollen som Tove Jansson, skänkte stjärnglans åt våra Nordiska Novelltdagar i november. Bild från filmen Tove med tillstånd av filmdistributören. Foto: Sami Kuokkanen. Läs mer på sid. 8 - 9

REDAKTION

Victor Estby
070-347 61 74
victor@bokdagaridalsland.se

Lena Grönlund
070-683 38 89
lngrlnld@gmail.com

Helena Noreen
070-543 80 13
helena.noreen@telia.com

Diana Wennberg
070-648 88 85
wennbergsabz@gmail.com

Monika Åhlund
0531-330 90
ahlund46@gmail.com

BOKDAGAR I DALSLAND
Verksamhetsledare
Victor Estby
070-347 61 74

FORM
Kajsa Bergström Feiff

LAYOUT
Jürgen Picha

TRYCK:
Lasertryck AB
info@lasertryck.se
ISSN 1404-2502

ANNONSPRISER

Helsida 1200 kr
Halvsida 800 kr
1/4 sida 600 kr
1/8 sida 500 kr
Om man binder sig för en annons i fyra nr. rabatteras det med 20% på priset för varje annons införande.

ANNONSLAYOUT

Jürgen Picha 076-2428997, så hjälper han dig att utforma din annons. Kostnaden för det debiteras separat.

KORPGLUGGEN
utkommer med 4 nummer 2022

FOTO
Fotograf Niklas Eriksson, Inge-
mar Media, om inget annat anges.

BLI MEDLEM!
Maila till:
medlem@litteraturdalsland.se

SOM MEDLEM FÅR DU

Korpgluggen 4 gånger per år, rabatterat inträdespris på våra författarkvällar, Korpen håller sina "gluggar" öppna åt er så att ni alltid känner er informerade om vad som är på gång inom litteraturen i Dalsland!

MEDLEMSAVGIFTEN ÄR
200 kr/år för enskild medlem
300 kr/år för institution och företag.

FÖRENINGENS
ORDFÖRANDE
ANSVARIG UTGIVARE

Jürgen Picha
076 - 242 89 97
jurgen@bokdagaridalsland.se

Dalslands
DL
Litteraturförening

Kyrkogatan 14
662 36 Åmål
www.bokdagaridalsland.se

Bankgiro 5267-3282
Org.nr. 802420-4037

Äntligen kan vi ägna tid och energi åt att satsa framåt!

Efter två års från-dag-till-dag tillvaro kom äntligen beslutet att pandemirestriktionerna tas bort.

Trots att pandemin faktiskt inneburit att vi tredubblat antalet volontärer, som hittat meningsfulla sysslor i skötseln av vårt växande antal bokskåp, är det förstås efterlängtat att vi nu ser slutet på detta världsomfattande undantagstillstånd.

Äntligen kan vi åter ägna tid och energi åt att satsa framåt och behöver inte ständigt hitta nya lösningar när regler och förutsättningar ändrats – ofta med omedelbar verkan. Det har varit mycket lärorikt, men också väldigt slitsamt.

Att genomföra författarkvällar, öppet hus-evenemang, Ronjadagar och en fem dagars variant av sommarens Bokdagar i Dalsland och inte veta om det ska ses som ett bra eller dåligt resultat om det kommer många besökare var frustrerande. Det har tagit kraft och glädje från oss arrangörer, författare och publik. Egentligen har det ju i första hand handlat om att genomföra evenemangen utan att sprida smitta.

Lyckan var därför påtaglig hos alla när vi tillsammans den 3 februari bidrog till årets första författarkväll på restaurang Kupén, som var utsåld. Tyvärr kunde inte alla som ville delta vara med. Restriktionerna rådde fortfarande och tvingade oss att begränsa antalet besökare. Men nyheten att vi en knapp vecka senare till slut skulle uppleva en vardag med festliga Bokdagarevenemang utan pandemi-begränsningar gav kvällen ett särskilt skimmer.

Dalslands Litteraturförening och Bokdagar i Dalsland har tvingats begränsa evenemang och aktiviteter, men vi har ändå lyckats hålla verksamheten igång med en blandning av digitala

lösningar och faktiska möten i såväl regionala som nationella sammanhang. Många kolleger har med intresse följt våra satsningar och har intervjuat oss för att hitta sina egna vägar framåt.

Nu väntar Poesidagarna på Baldersnäs och en mäktig Bokdagarvår med författarkvällar, öppet hus, bokskåp och boksläpp.

Varmt välkommen!

*Victor Estby,
verksamhetsledare
Bokdagar i Dalsland*

Nytt på hemsidan, www.bokdagaridalsland.se

Det händer att vi får in så mycket material från våra fantastiska skribenter att allt inte får plats i Korppluggen. Men nu finns möjlighet att läsa artiklarna på hemsidan.

Till exempel Eva Tranefeldts text från Novelldagarna om Åke Smedbergs novellsamling med det poetiska namnet *Jag faller som en sten genom tiden genom livet*. Vi rekommenderar också Lilian Permes artikel om att i pandemitider uppleva Bokdagar i Dalsland-evenemanget vid Tollebols kvarn i somras – framför en dataskärm. En annorlunda upplevelse.

Korppluggen rättar

Två fel smög sig in i förra numret.

I artikeln om Lars-Åke Augustsson på sidan 33, har en mening ramlat bort. Efter den kursiverade texten *Wellpappen: människor och minnen kring Förenade Well i Billingsfors*, saknas meningen: En hel del om lilla Dalslands märkligheter finns också i hans intervju med Arne Ruth, före detta chefredaktör för Dagens Nyheter, som också växte upp i Bengtsfors.

Dessutom på sidan 6.

I sista meningen står: "i boken Från Kiruna till Göteborg". Det skall givetvis vara: "Från Kiruna till Trelleborg."

FÖRFATTARKVÄLL MED VÅR TIDS NYA ARBETARFÖRFATTARE

TEXT: HELENA NOREEN

En mörk novemberkväll på stadshotellet i Åmål under kristallkronornas sken blir vi underhållna av två intressanta författare: Susanna Alakoski och Wanda Bendjelloul. Båda beskriver sig själva som författare med en stark förankring i arbetarklassen.

Susanna Alakoski är först ut. Alakoski skriver svensk-finsk kvinnohistoria. Efter romanen *Bomullsängeln* har hon just släppt en uppföljare, *Londonflickan*. I *Bomullsängeln* skildras framför allt mormor Hildas hårda liv i bomullsfabriken i Vasa. I *Londonflickan* är det Hildas dotter Greta som är huvudperson. Romanen börjar med att Greta kliver av Finlandsbåten (även kallad Sverigebåten) i Stockholm och handlar om Greta som vill få ut mer av livet. Hon lämnar också snabbt slitgöra på sjukhuset i 50-talets Stockholm. Greta beger sig till London till ett mer glamoröst liv som barnflicka. Aupair-jobbet i London blir ett möte med den övre medelklassen.

OMFATTANDE RESEARCH

Susanna har en förmåga att fånga sin publik med sin berättelse om romanernas tillkomst. Hon berättar att skrivandet har varit krävande och att

det inneburit ett omfattande researcharbete. Hon har haft samtal med textilarbetare i Skellefteå och insamlat material från arbetarrörelsens arkiv och länsarkivet. Det är ett idogt forskningsarbete som författaren bedrivit. Romanerna är faktiva men utgår från hennes egen släkthistoria som har sitt ursprung i Vasa i Finland. I den senaste romanen *Londonflickan* är det sin mammas historia hon försöker återge. Mamman tillbringade en del av sin ungdomstid i 50-talets London. Susanna berättar om svårigheten att finna material kring sin egen släkthistoria. Det pratades varken om moderns eller mormoderns tidigare liv i hennes familj.

KNAPPHÄNDIGT BAKGRUNDSMATERIAL

I familjen fanns det ingen kamera och inga fotoalbum och fotografier, inga intressanta brevväxlingar och inga dagböcker. Det är ett tomrum som Susanna försökt fylla genom sitt forskningsarbete kring mormodern och mammas historia. Författaren säger att det är en klassfråga. De dokument och brev som hon har funnit är gratulations kort, ett album med vykort föreställande katter. Det enda fotografi som hon fann var en bild som föreställer Frank Sinatra och hennes mamma i

Susanna Alakoski.

London, ett foto som satte i gång Susannas fantasi och tankar kring mammas tid i London.

KVINNOHISTORIA MED ETT KLASSPERSPEKTIV

Bomullsängeln och *Londonflickan* är kvinnohistoria skriven ur ett kvinnoperspektiv. Romanerna skildrar också personerna ur ett historiskt klassperspektiv och de är samtidigt industrihistoria. Susanna medger att arbetet med böckerna har varit tidskrävande. Någon i publiken undrade om hon inte borde skriva historieböcker, men Susanna Alakoski hävdar att hon tror på romanen som form, att den kan vara minst lika informativ och folkbildande som en historiebok. I en roman kan man skapa bilder som ger en större förståelse och känsla för människors levnadsvillkor och förhållanden. Hon vill också med sina böcker skildra migrationshistoria. En tid var det finska språket största minoritetsspråket i Sverige och kontakten mellan Sverige och Finland har varit tät.

Dalenglitter om klass, ursprung och hårt arbete

TEXT: HELENA NOREEN

Kvällen fortsatte med debuterande författaren Wanda Bendjelloul. Som virvlade in på scenen från bussen, som kört henne ända fram till hotelldörren sedan hon blivit försenad på grund av tågstrul. Hon debuterade 2020, med kritikerrosade romanen Dalenglitter, en skarp och medryckande berättelse om hårt arbete och om vad klass och ursprung gör med oss.

Wanda Bendjelloul är journalist och filmkritiker, med uppdrag för bland annat TV 4 och Dagens Nyheter. Numera har hon också fått epitetet "en nys tids arbetarförfattare". Hon är uppvuxen i Enskededalen, och det är där som romanen utspelar sig. En segregerad närförort till Stockholm med dåligt rykte och ett tunnelbanespår som delar stadsdelen mellan de borgerliga "fina" sekelskifteshusen i Enskede i den ena delen och hyreshusen och vanliga knegare i den andra.

Wanda skildrar en ung tjej i kassan på snabbmatsrestaurangen vars doft och smak inte går att skrubba bort. Hon berättar om hur brännsåren täcker

armarna efter att hon skrapat bort gammalt kött från grillen och hur det känns att svabba bort blod på en toalett där en kvinna just dött av en överdos.

SUBTILA KLASSASPEKTER

Författaren visar i sin roman på subtila klassaspekter, som att det finns ett visst klassförakt och att man kategoriskt ser ner på längtan efter kapitalvaror. Eftersom det är ett privilegium att vara mätt och inte vilja ha fler saker. De unga tjejer som skildras drömmer om materiella saker, som exklusiva väskor, men deras längtan anses inte fin. Bokens titel, *Dalenglitter* anspelar på en nedsättande term för förortstjernas billiga

smycken.

Wanda säger att lusten att berätta om serviceyrkets verklighet vaknade när hon såg reklam för en snabbrestaurang som sa sig vara en fantastisk inkörsport till arbetslivet och en karaktärsdanande

En glad Wanda mottar Bokdagarna i Dalslands fina pennor.

plats. Istället var arbetet i grillen inkörsporten till allt det dåliga med vuxenlivet och arbetslivet; sexism, rasism och utnyttjande av unga människor.

Polen spelar en avgörande roll i romanen. Precis som Wanda gjorde, bor också romanens huvudperson med sin polska mamma och Wanda minns sina egna Polenresor till mor-mor. Hon berättar att det var ett trauma i hennes familj att männen alltid var någon annanstans. De lämnade Polen för att arbeta i andra länder i Europa. De arbetsförhållanden som de arbetade under är bitvis chockerande och Wanda vill uppmärksamma dessa orättvisa förhållanden.

Författaren menar att hennes polska påbrå inte syns och att hon därför inte har utsatts för öppen rasism. Men hon har ibland känt ett visst utanförskap över att inte vara svensk. Hon har vuxit upp med en annan kulturell bakgrund, som hon kallar för ett slags mellanförskap. Trots det tunga ämnet är språket smidigt och historien rör sig snabbt framåt. Boken är lättläst och bitvis drastiskt rolig. Wanda berättar slagfärdigt om klasskamp, komplicerad vänskap och sitt eget mellanförskap.

Wanda Bendjelloul läser ur sin roman Dalenglitter.

NOVELLDAGARNA INVIGDES MED DIREKTSÄND RADIONOVELL

TEXT: EVA TRANEFELDT

De 13:e Nordiska Novelldagarna hölls sista helgen i november. Åmåls kulturchef Sara Vogel-Rödin invigde genom att klippa ett blå-gult band.

Victor Estby, verksamhetschef för Bokdagar i Dalsland och Dalslands litteraturförening ursäktade sig:
- Vi skulle naturligtvis haft ett band i de nordiska färgerna. Det får bli nästa gång.

Sara Vogel-Rödin förklarade att hon som stolt nordbo var glad att kunna inviga de nordiska novelldagarna i Åmål, Nordens mitt.

- Jag är en boksamlare och ville ta reda på vad novellen betyder för en bibliotekarie.

För att få reda på detta så vände hon sig till Åmåls bibliotekarier. Hon fick många svar. Ett av dessa löd:

- Novellen är som en ask med praliner.

Novelldagarnas första pralin bestod av **Lina Wolffs** novell *Pandemifränder*, som

direktsändes i radio, uppläst av författaren själv.

Innan publiken fick njuta av denna pralin, så fick de lyssna till ett samtal mellan Lina Wolff och radioproducenten **Joseph Knevel**, ett samtal som också sändes direkt i Sveriges radio P1.

- Advent och jul är en tid då berättandet står i centrum, inledde Joseph Knevel och undrade om Lina Wolff som barn hade någon speciell känsla för berättelser kring jul.

- Jag tyckte det som hände i litteraturen var roligare än händelserna i verkliga livet, sa Lina

Åmåls kulturchef, Sara Vogel-Rödin, invigningstalar vid de 13:e Nordiska Novelldagarna.

Riddar Blåskägg favoriten.

- Den var oerhört spännande och jag tröttnade aldrig på den, så det är tack vare denna saga som jag lärde mig läsa.

Lina Wolff är mycket språkbegåvad och hon började skriva noveller i Spanien för att lära sig språket. Hon hittade en ny, lite galnare sida av sig själv.

- Mitt spanska jag blommade upp, förklarade hon.

Lina Wolff är också översättare och hon talar fem språk. Hennes böcker har en brutal och absurd ton och hon menar att det mörka i livet måste fram, även om mörkret bör lysas upp ibland.

- Skrivandet lever inte under samma lagar som levande livet, menar hon.

Själv jämför hon romanskrivandet med ett äktenskap, medan hon ser novellskrivandet som en kärleksaffär.

- Att skriva noveller är bara roligt.

Lina Wolff tycker om vackra ord. På Joseph Knevels uppmaning nämnde hon det spanska ordet *solidad*, som betyder ensamhet.

Lina Wolff jämför romanskrivandet med ett äktenskap, medan hon ser novellskrivandet som en kärleksaffär. "Att skriva noveller är bara roligt".

Wolff och berättade att hon inte lärde sig läsa förrän hon var nio år gammal.

- Och det kan jag tacka min farmor, som var bibliotekarie, för.

Av farmor fick hon *Gåsmors sagor* och i denna sagobok blev

Victor Estby, Joseph Knevel, Alma Pöysti och Lina Wolff, diskuterar hur novellen kan bli mer "synlig" - genom radion förstås!

Radion vill lyfta fram novellen

TEXT: EVA TRANEFELDT

- Novellen lever i skymundan och genom att sända uppläsningar i radio vill vi lyfta fram denna konstart, säger Joseph Knevel, som är radioproducent.

Han deltog i ett scensamtal om hur novellen kommer till tillsammans med författaren Lina Wolff, skådespelaren Alma Pöysti och moderator Victor Estby under nordiska novelldagarnas andra dag.

Efter det att Bokdagars **Victor Estby** hälsat välkommen till Saga Bio i Åmål överlämnade han ordet till lördagens presentatör **Yukiko Duke**. Hon kastas ut i hetluften omedelbart, då hon fick överta författaren **Tone Schunnessons** roll, på grund av sjukdom, och läsa hennes novell *På tisdagar kommer älskaren*.

Yukiko Duke läste ur Tone Schunnessons novell *På tisdagar kommer älskaren*.

Något som hon gjorde med den äran.

Dagen fortsatte sedan med ett samtal om novellens tillkomst i allmänhet och radionovellens i synnerhet. Novelldagarna i Åmål pågick samtidigt som Sveriges radios novellveckor, som bjöd på nio nyskrivna noveller.

Joseph Knevel menar att det

lyxigaste i hans jobb som producent av radioföljetongen och radionovellen är att beställa uppläsningar.

- En radionovell måste vara 25 minuter lång, sa han och berättade att tolv författare per år brukar tillfrågas.

Viktigt är också att hitta rätt röster.

- Det är en intim

upplevelse, när någon annan läser något för en, menar Joseph Knevel.

Här kommer skådespelaren **Alma Pöysti** in. Hon har sysslat med uppläsningar för radio tidigare och hon har även studerat litteratur.

- Novellen ser jag som litteraturens kronjuvel, sa hon.

Publiken fick också reda på att Alma Pöysti ska läsa in Tove Janssons *Pappan och havet* som radioföljetong.

- Den kanske ni kan lyssna till nästa höst, avslöjade Joseph Knevel.

Lina Wolff berättade att novellen står högt i kurs i både Spanien och Sydamerika.

- Men den fick ett uppsving också i Sverige när **Alice Munroe** fick nobelpriset, sa hon.

Själv läser Lina Wolff högt under sitt författande.

- Det ger mig ytterligare en dimension och påverkar språket.

Joseph Knevel tycker det är svårt att hitta en sann uppläsning.

- Men gör man det kan texten förvandlas till magi.

NOVELLER OM NÄRHET OCH DISTANS OCH

TEXT: LENA GRÖNLUND

Ett genomgående tema hos de följande författarna tycktes vara vårt behov av närhet och tillit, parat med vår oförmåga eller tafatthet när det gäller att hantera relationer av olika slag.

Dock gestaltat på olika sätt hos var och en av dem.

Norska **Ida Hegazi Høyer** läste början på en lång novell utan titel ur *Historier om tröst*, den första av hennes böcker som översatts till svenska. Hon har tidigare skrivit fem romaner som översatts till flera språk. Novellen handlar om ett möte mellan en kvinna och en man, två främlingar som möts, kanske av en tillfällighet.

Den som läser hela novellen bjuds på en verklig thriller. Den handlar om behovet av en annan människa, av närhet. Till en början skildrat med "sval" blick. En distanserad skildring av hur de två närmar sig varandra, men med underliggande stråk av både naken förväntan och oro. Med subtila medel stegras oroskänslan till ett klimax som knappast kunde anas när man hörde författaren läsa de första sidorna av novellen.

En rysare om köttets lust och

själens obotliga ensamhet för att tala med **Hjalmar Söderberg**, och om vårt omätliga behov av tröst för att tala med **Stig Dagerman**.

Nästa författare på scenen var isländska **Sigurbjörg Prastardóttir**, tillsammans med sin översättare **John Swedenmark**.

Hon är poet men har också skrivit *Astronauternas mamor*, en samling korta noveller, på isländska smausaga eller örsaga. Den kom ut på isländska 2020 och eftersom den ännu inte kommit ut på svenska fick publiken ett häfte med översättningar av berättelserna. Några så korta och koncisa att de lika gärna kunde kallas kortdikter. Hon läste först på isländska, sedan läste John Swedenmark sin svenska översättning. Det var absurda, överraskande, drastiska små berättelser, ibland bara en bild. En läsinstruktion

Lördag 27 nov 2021

skulle kunna vara: läs mellan raderna! För i läsarens/lyssnarens huvud utspelas dramatiska scener och ruskiga berättelser, frammanade på några få rader. Smausaga är en stor genre på Island. Den korthuggna, ordknappa stilen har förstås sitt ursprung i de isländska sagorna men här har berättelserna också moderna inslag, som en laptop eller en trafikminister.

Efter lunch presenterade **Victor Estby** "yrvädret från

Ida Hegazi Høyer läste början av sin novell *Historier om tröst*.

Isländska Sigurbjörg Prastardóttir och hennes översättare John Swedenmark, svarar och förklarar.

VÅRA RELATIONER TILL "VERKLIGHETEN"

Alma Pöysti och Yukiko Duke i samtal i lördagens sista inslag. Senare på kvällen visades filmen *Tove* med Alma Pöysti i huvudrollen.

Jönköping", **Gunnar Källström**, välkänd för åmålspubliken, numera verksamhetsledare för Litteraturhuset i Jönköping.

Ordknapphet är inget utmärkande drag hos denne författare. Vildsinta, drastiska skrönor fyller hans novellsamling *Rivjernet från Taberg*. Här läste han novellen *Druiden från Tranås* men liksom **Ida Hegazi Høyer** valde han att låta publiken läsa ut novellen själv. Slutet är lika överraskande, men klart mindre oroande. Såvida man inte

misstänker att övernaturliga krafter verkligen driver sitt spel med oss ibland...

Marie Aubert från Norge samtalade med **Yukiko Duke** och läste novellen *Du borde skämmas* ur samlingen *Får jag följa dig hem*. För den har hon fått mycket beröm, framför allt för den skickliga dialogen. Hon är en mästare på att få läsaren att känna igen sig i obekväma situationer, inträngd i ett hörn. Obehagliga tankar och känslor blottas, stämningar skruvas upp och läsaren tänker "Nej säg inte det! Inte det!".

Alma Pöysti, barnbarn till själva Muminpappan och huvudrollsinnehavare i filmen *Tove* som visades senare på kvällen, fick avsluta eftermiddagens program. Hon berättade hur hon som barn träffat *Tove*, hur hon "marinerats" av *Tove* och *Mumindalen*, hur hon formats av *Toves* språk. **Tove Jansson** är ju så mycket mer än Muminrollen, hon var konstnär och författare och en av våra allra främsta stilister. Hon var konsekvent i sina livsval och kompromisslöst ärlig, och **Yukiko Duke** frågade hur man

Alma Pöysti i samspråk med åhörarna.

gestaltar en karaktär som hon.

"Det kan bara misslyckas, så låt oss misslyckas på ett intressant sätt!" var filmteamets målsättning. Resultatet blev både lyckat och intressant, naturligtvis!

Alma Pöysti avslutade med att läsa två noveller, *Lyssnerskan*, och *Barnbjudning*. Kanske har jag förläst mig på Muminrollen, men nog kan man känna igen huvudpersonerna i några av de lite ledsna figurerna i *Mumindalen*, fast ännu mer komplexa och problematiska.

Gunnar Källström läser som han skriver – med stor inlevelse.

Marie Aubert i glatt samspråk med Yukiko Duke.

Pratglada författare och frågvisa åhörare på årets sista författarkväll

TEXT: SOLWEIG JOHANSSON

En debutant, Elnaz Baghlanian, och en "gammal kär" bekant, Håkan Nesser, avslutade årets författarkvällar som Forum för Poesi och Prosa och Dalslands Litteraturförening bjöd in till på Stadshotellet i Åmål den 2 december. Efter soppa i matsalen fortsatte kvällen i festsalen. Victor Estby hälsade välkommen och introducerade författarna.

Elnaz Baghlanian är född 1982 i Shiraz i Iran, men är nu bosatt i Stockholm. Hon har en gedigen litterär bakgrund. Baghlanian har arbetat fem år på Svenska Pen, varit litterär chef på bokförlaget Atlantis och är verksamhetschef för Författarcentrum Öst. Nu har hon kommit med sin första bok, *Prologer*, som utgavs i augusti 2021.

Elnaz Baghlanian läste valda stycken ur sin bok, som är en lyrisk berättelse om ett par som har helt olika bakgrund och

som nu vistas i mannens släkts skärgårdshus. Där finns hans minnen och saker sedan generationer tillbaka. Han är trygg och lugn i sin situation, medan kvinnan, som kommit till landet som flykting med sina föräldrar, har lämnat allt. Hennes situation kännetecknas av sorg och ångslan efter förlusterna och immigrationen. Hon ställer sig svåra frågor utifrån detta. Hon oroar sig över vad som kan hända då hon väntar sitt första barn. Vad kan gå i arv? Minnen? Kan

barnet ärvä sorgen? Vems sorg?

Frågestunden efter uppläsning ledde till ett uttömmande samtal om skönlitteraturens makt. **Håkan Nesser** som läst boken tycker den är drabbande och har fyllt honom med sorg. Vi fick veta skillnaden för Elnaz Baghlanian mellan att vara förläggare och att som författare ge ut en egen bok. Hon har burit på boken i många år innan den kom på pränt. Att få den utgiven har inneburit en emotionell påfrestning. En andra bok är därför inte på gång. Hon behöver smälta denna första.

HÅKAN NESSER

Efter paus tog **Håkan Nesser** över scenen. Han har besökt Åmål många gånger och kunde därför placera hotellrummet i sin senaste roman *Schack under vulkanen* på just Stadshotellet i Åmål. Håkan Nesser svarade på frågan vad han tycker om att komma till Åmål med att säga att han upplever ett lugn som liknar det han känner när han kommer hem till Gotland.

Han berättade, med stor finesse, om många episoder och anekdoter från sina olika besök till publikens stora glädje. 35 böcker är också en rik källa att ösa ur. Sällan har väl publiken skrattat så mycket när en deckarförfattare läser ur sin bok. Vi fick höra de rader som förklarar titeln, *Schack under vulkanen*.

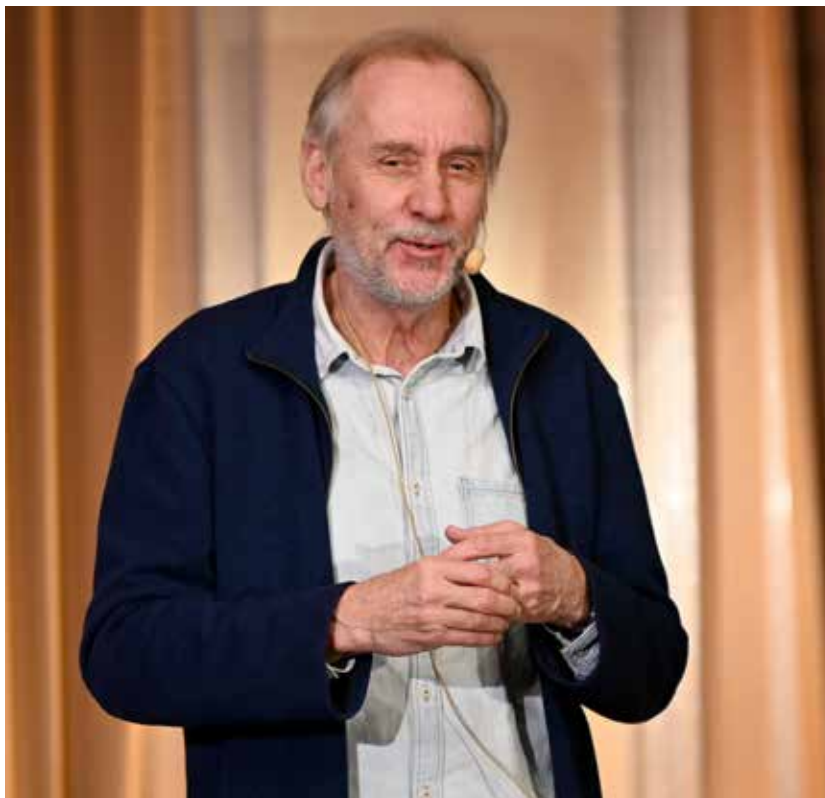
Frågorna till författaren kom

Frågestunden efter uppläsning ledde till ett uttömmande samtal om skönlitteraturens makt.

bl. a att handla om just titlarna på hans böcker som alla är helt osannolika, fantastiska och drastiska. Var kommer allt ifrån? Och vem bestämmer titeln och när sätts den?

Att skriva en bok som knyter an till verkligheten kan få oanade följder för en färdig bok när en pandemi bryter ut. Efter samtal med förläggaren bestämdes att Nesser fick göra tillägg. Han läste för oss hur detta kom att bli i boken. Vi hade frågor om böckernas karaktärer, kön, författarens syn på kvinnor och män, hans egen uppfattning: varför en manlig huvudkaraktär? Varför leder han inte skrivkurser? Håkan Nesser tog sig gott om tid att svara utförligt med flera exempel ur sina böcker och från sin egen livserfarenhet.

Håkan Nesser i högform svarade beredvilligt på alla frågor och lockade till många skratt.

Dalslands
Sparbank

Dalslands Sparbanks
**LITTERATUR
PRIS** 2022

Dalslands
DL
Litteraturförening

DAGS ATT NOMINERA!

Syftet med priset är att årligen uppmärksamma ett författarskap eller ett litterärt verk med anknytning till Dalsland. Pristagare kan vara t ex en författare, utgivare eller illustratör. Bakom priset står Dalslands Sparbank och Dalslands Litteraturförening. Priset kan inte sökas men alla får föreslå pristagare.

Prissumma 10 000 kr. Nomineringstid t o m 15 april 2022.

Skicka in din nominering via epost till:

jurgen@bokdagaridalsland.se

eller posta den till:

Bokdagar i Dalsland, Kyrkogatan 14 A, 662 31 Åmål, märk "Litteraturpriset".

Se vår hemsida där tidigare litteraturpristagare presenteras och där information kring prisutdelning kommer att anges.

Juryn består av Lena Grönlund, Jürgen Picha och Annelie Särud

www.bokdagaridalsland.se.

Välkommen till Poesifestival

TEXT: VICTOR ESTBY

Strax innan pandemin nådde Sverige i mars 2020 genomförde vi vår första internationella poesifestival på Baldersnäs herrgård. Ett evenemang vi fått mycket beröm för.

Vår första poesipristagare **Claes Erikssons** urframförande av sin *Dalslandshymn* på festivalen har visats över 20 000 gånger på Youtube och Facebook och väckte stor uppmärksamhet i P4 Väst och Dalslandstidningarna. Och nu är det märkligt nog så att den festival vi genomförde på

tröskeln till pandemin äger rum igen just efter att den klingat av. 11-12 mars bjuder vi in till den andra Poesidagar i Dalsland och för första gången gästas en utomnordisk författare oss. Det blir den slovenska poeten **Lucija Stupica**, som får sällskap av en rad kända och nya namn. Även denna gång alltså en minnesvärd och storslagen festival, med invigning redan på fredagskvällen 11 mars, när synnerligen Bokdagarbekanta **Bengt Berg** inviger.

Vi ses på Baldersnäs!

OBS! Programmet till Poesidagar i Dalsland på Baldersnäs Herrgård, Dals Långed Fredag-Lördag 11-12 mars 2022 hittar du på sidan 18.

ATT KOMMA TILL POESIDAGARNA PÅ BALDESNÄS KÄNNES SOM ÅRETS HÖJDPUNKT, SÄGER JIMMY ALM, DALSLÄNNINGEN SOM BLEV KOMMUNPOET I TRANEMO

TEXT: LENA GRÖNLUND

Hösten 2021 ställde en dalslänning till ett oherrans liv i Kultursverige. Tranemos "kommunpoet" fick några att gå i taket, andra att jubla. Att det var poeten själv som både formulerat och "ägte" projektet var inget som uppmärksammades, inte heller att poeten var dalslänning. Men för den som minns när han härjade som kultursekreterare i Färgelanda var det roligt att se honom tillbaka på barrikaden. Snart får vi återse honom på Poesidagarna på Baldersnäs.

Jimmy Alm var väldigt aktiv som kultursekreterare och skrev en del i Korppluggen. Sen försvann han från vår horisont. Han slutade för att göra något annat - köpte en tältkåta och en bil, för att kunna åka dit han ville, och hamnade till en början i norra Dalsland där han blev kvar i ungefär ett år.

Sen landade han i Uddebo, en kreativ plats, lite som Not Quite. När kulturchefen i kommunen frågade om han inte skulle bli "kommunpoet" så napade Jimmy och började fila på projektet "Kommunpoesi".

Kulturbryggan gav möjlighet till finansiering, och så fick Tranemo en alldeles egen kommunpoet!

Att komma till poesidagarna på Baldersnäs känns som årets höjdpunkt, säger Jimmy. -Jag växte upp i Dalsland utan

I nästa nummer av Korppluggen kommer en längre intervju med Jimmy Alm, där han berättar om tankarna bakom projektet Kommunpoesi och om sitt skrivande.

att komma i kontakt med vare sig kultur som begrepp eller poesi som uttryck. 2010 flyttade jag hem för att arbeta med kultur och nu, tio år senare, är det dags att komma hem i rollen som poet. Det känns stort och fint.

Torkelsrudpriset - Dalslands poesipris 2022 - tilldelas den finlandssvenska poeten och ledamoten av Svenska Akademien Tua Forsström!

TEXT: VICTOR ESTBY

Bokdagar i Dalsland har tillsammans med Skånegårdar instiftat ett nytt litterärt pris till vår poesi-festival, Poesidagar i Dalsland. Festivalen äger rum för andra gången den 11- 12 mars 2022 på Baldersnäs herrgård i Dals Långed. Vår tanke är att festivalen skall arrangeras vartannat år och att priset delas ut under festivalen.

Första poesiprisvinnaren blev Galenskaparnas Claes Eriksson. Ett omåttligt populärt val. Denne ordkonstnär tackade med "Hymn till Dalsland" givetvis rimmad på hans eget oefterhärmliga vis.

I år hade juryn inte svårt att enas om att den självklara mottagaren av vårt pris 2022 skulle vara en av Nordens främsta poeter - den finlandssvenska poeten och ledamoten av Svenska Akademien Tua Forsström. Pristagaren är meddelad och kommer att närvara vid festivalen på Baldersnäs herrgård och ta emot priset - om pandemin inte omöjliggör det. Hon har redan börjat fundera på en Dalslandsdikt!

JURYNS MOTIVERING

"För långsamhetens lov, tiden som måste ges att lära sig, för det stillsamma angelägna tilltalet och konsten att hålla upp sin bild mot det underjordiska dånet. Visst är det alltid en bit som blir över, men ur det grönskuggade vattnet dras en håv full av färgglada fiskar och vad du såg idag har ingen annan sett. Någonstans ligger en kvarglömd bok i gräset.

Torkelsrudpriset – Dalslands poesipris 2022 går till **Tua Forsström**. Fritt fram nu att odla potatis och anmäla sig till en utfärd!"

Juryn består av författaren, bibliotekarien och nya verksamhetsledaren för Jönköpings Litteraturhus, **Gunnar Källström**, dessutom tidigare bokhandlaren i Kungsbacka, tillika tidigare ordföranden för Augustprisets skönlitterära jury, **Olav Magnusson** och slutligen av mig **Victor Estby**, författare och verksamhetsledare för Bokdagar i Dalsland och Dalslands Litteraturförening. Priset sponsras av Olavs bror **Dag Magnussons** företag Skånegårdar. Torkelsrud, som gett priset dess namn, är en gård i Färgelanda kommun i södra Dalsland. Gården är Dags

Tua Forsström tilldelas Torkelsrudpriset 2022. Tua är poet och ledamot av Svenska Akademien, stol nr 18. Foto: Rickard L. Eriksson.

och Olavs släktgård och är idag i familjens ägo.

Festivalen är, som 2020, tänkt att på Bokdagars vis inte endast omfatta läsare och ordälskare,

utan ha både bredd och djup och låta andra konstformer, som exempelvis musik, konst och översättning, möta och samspela med poesin och diktkonsten.

Skånegårdar är södra Sveriges ledande aktör vid förmedling av gårdar, jord och skog. Genom lokala kontor i Lund, Kristianstad, Jönköping och Uddevalla arbetar företaget över hela södra Sverige med förmedling av allt från avstyckade gårdar till större jord- och skogsegendomar och företag inom den gröna sektorn. Skånegårdar är sedan 1981 privatägt av Dag Magnusson med familj.

Sanningslidelse och historiebruk

TEXT: LENA GRÖNLUND

*Ola Larsmo besökte sommarens bokdagar och berättade om sin roman **Översten**. Det gav mersmak.*

Den 3 februari var han tillbaka i Åmål för att prata om *10 lektioner i svensk historia*, en genomgång av Sveriges hantering av flyktingfrågan under andra världskriget. Den skrevs "i ren ilska" över den osanna bild som framför allt Sverigedemokraterna spridit genom sin propagandafilm inför förra valet, där socialdemokrater och liberaler framställdes som nazister. Påståendena i filmen har fått stå oemotsagda och de människor som stod upp för att ta emot judiska flyktingar har förtigits

eller glömts bort. Det gjordes eftergifter och misstag men vi får inte heller glömma de insatser som gjordes för att rädda människor undan förintelsens favoriter. Det är dem han berättar om i sin bok.

-Nu börjar valrörelsen och vi kan vara säkra på att den kommer att präglas av "historiebruk", skamlösa försök att använda historien för politiska syften. Man kan påstå vad som helst och det finns alldeles för få

Ola Larsmos bästa råd inför höstens val: Var källkritiska! Granska uppgifter och "sanningar" noga. Gå inte på vad som helst!

motbilder och skildringar som bygger på fakta.

-Jag tänker inte tala om hur ni ska rösta, avslutade **Ola Larsmo**. Men läs min bok först!

"DET ÄR ROMANFÖRFATTARENS UPPGIFT ATT LEVANDEGÖRA HISTORIEN"

I samband med författarkvällen fick Korppluggen tillfälle att träffa Ola för en intervju. Han är en mångsidig och flitig författare, med ett imponerande antal böcker och kulturartiklar, uppdrag (bl.a. ordförande i Svenska PEN 2009-2017), utmärkelser och priser på meritlistan. Tillsammans med historikern Henrik Arnstad gör han sedan 2015 podcasten *En svensk tiger om historiska och kulturella ämnen*. 2019 fick han *De Nios stora pris*.

Dina romaner handlar ofta om historiska händelser och personer. Är du i första hand romanförfattare – eller är skönlitteraturen, gestaltningen, ett sätt att skriva historia?

Jag är i första hand romanförfattare. Men de flesta av mina romaner bygger på historiska fakta. Jag arbetar mycket med att gräva i arkiv, en viktig och rolig del av skrivandet. Man börjar ofta med en samtidsskildring men frågar sig snart "hur hamnade vi här?". För att förstå nuet behöver vi veta något om historien. **Peter Englund** har sagt att romanförfattaren börjar där

historikern måste sluta. Romanförfattaren använder sin fantasi som verktyg för att utforska och levandegöra historien.

Romanen *Översten* är ett exempel. Den handlar om en verklig person och alla händelser i den har verkligen hänt. Den bygger på omfattande källforskning, men allt det som man inte kan veta något om är fantasins verk. *Jag vill inte tjäna* från 2009 är ett annat exempel. Den kommer för övrigt i nyttgåva 2022.

Du har i olika sammanhang efterlyst en filmatisering eller dokumentär om "Sverige under

andra världskriget" i SVT. Varför behövs det?

Det finns ingen filmatisering efter 1990 och det saknas material att sätta i händerna på t.ex. skolungdomar. Det behövs en motbild mot den historieförfälskning som bl.a. Sverigedemokraterna ägnat sig åt och som fått stå helt oemotsagda. Den falska bilden av Sveriges agerande under andra världskriget får inte bli den enda "sanningen". Det är viktigt att visa att bilden är sammansatt, som jag beskriver i boken *10 lektioner i svensk historia*. Det saknas inte faktaunderlag och det finns gott om

DAGBOK FRÅN EN BRÅDDJUP AVGRUND

TEXT: DIANA WENNBERG

Inför författarkvällen den 3 februari läser jag på om Andreas Lundberg. Kvällen skall handla om hans senaste bok Gerontion, den sista delen i hans trilogi. Och jag förstår snart att det inte går att förbise de två första romanerna.

Andreas Lundberg har skrivit en skakande rapport från själens avgrundsdyb. "Detta är böcker för alla som någon gång varit nere på botten. Och kanske ännu mer för dem som inte har det", för att citera Sven Anders Johansson, litteraturkritiker på Aftonbladet. *Storm i den pelare som brast* är titeln på hans debutbok som kom 2016. Tre år senare följdes den av *Ofarbar tystnad*. Och 2021 kom *Gerontion*.

I Storm i den pelare som brast drabbas bokens jag (författaren) av en djup depression. Självmordet är nära, men i stället hamnar han på psykakuten – Sahlgrenska sjukhusets låsta avdelning 81.

I Ofarbar tystnad skildrar

författaren en vistelse, en självvald retreat, på ett kloster i Skåne. Ett tillfälligt andrum från omvärlden. Den tredje och sista boken *Gerontion* beskriver ett slags återkomst till vardagen. Genom arbetsförmedlingen får bokens jag ett timvikariat på ett demensboende i en förort till Göteborg.

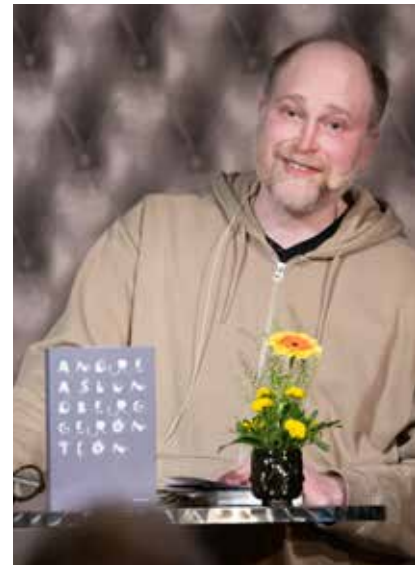
På författarkvällen i Åmål läser Andreas, valda stycken ur sin senaste bok. Jobbet på demensboendet är ingen sinekur. Vi får bilder från en skör och tröstlös vardag. Apati blandat med plötsliga vredesutbrott. Snor, avföring och död. Språket är fullt av bilder. Människor i förnedring som inte längre minns vilka de är. Man vill värja sig för allt det sorgligt eländiga i deras tillvaro.

Så plötsligt ett glasklart samtal mellan patienten Arvid och Andreas. De pratar länge. Så trevligt. Detta måste vi göra om! Men, säger Arvid, jag kommer inte att minnas vem du är.

Vi som lyssnar vet eller inser att skildringen är sann och samtidigt så olidligt svart.

Som avslutning läser Andreas några strofer ur den diktsamling som han just nu arbetar med.

Vid bordet efteråt pratar vi först lite trevande om semantik.

Andreas Lundberg har skrivit en romantrilogi full av svärta.

Andreas har just förklarat bokens titel *Gerontion*, som också är titeln på en dikt av T.S. Eliot och som i fri översättning betyder gamling.

Vi konstaterar att ordet måste ha samma ursprung som vårt geriatrik etc.

Sedan pratar vi om all denna svärta. Om döden, om döds hjälp. Om hur vi värjer oss – vill inte veta. Är boken politisk? Det handlar ju om hur vi behandlar våra gamla. Det är tungt och svårt, Andreas Lundbergs framställning rörde vid djupt existentiella frågor. Vi var alla starkt berörda. Läs!

skönlitterära verk om perioden. Men det verkar finnas en beröringsskräck hos både SVT och i filmbranschen. I våra grannländer, och i England, Tyskland, USA finns en uppsjö av filmatiseringar, så varför inte här?

När kommer din nästa roman?

Jag har inte börjat på den än. Men om allt går väl så åker jag till Seattle i sommar och tar reda på mer om en intressant grupp svenskar som utvandrade dit.

Vad läser du själv?

Mycket facklitteratur, och i

samband med *Översten* har det blivit mycket om amerikanska inbördeskriget.

Men min favoritroman är *Kristin Lavransdotter*. Välskriven, djuplodande och med ett storartat slut.

Har du någon relation till Dalsland?

Ja, men det är en skör tråd. Min frus mamma var från Ed, och växte upp i Håbol. Därför har jag varit här en del. *En glänta i skogen* (2004) utspelas ju i gränstrakterna mot Norge

och när jag skrev den var vi här och vandrade på de gamla kurirlederna från andra världskriget. När vi bryter upp ser Ola ut mot änderna som huttrar på iskanten vid Åmålsån.

-Ibland kan man faktiskt få se en mandarinand bland gräsänderna, men de är väldigt ovanliga.

-Så du är fågelskådare också?

-Javisst. Alla författare är fågelskådare. Och har katt.

Med järnvägen till Dalsland

TEXT: MONIKA ÅHLUND

Peter Bergting som vi framförallt känner som en skicklig tecknare har nu skrivit En släkthistoria om fyra Åmålsfamiljer.

Genom de databaser som idag finns kan man ganska lätt få fram uppgifter ur kyrkböckerna, i alla fall under 1800-talet, men i denna bok ser man också exempel på utdrag ur andra böcker. Dessutom har flitig kontakt med andra släktingar förekommit för att få fram äldre muntliga uppgifter och berättelser som inte finns nedskrivna någonstans.

FRÅN DAHLFORS I DALARNA TILL ÅMÅL I DALSLAND

Det var författarens morfars farfar **Anders Tungström**, född 1847 i Tungsén under Dahlfors bruk i Ore socken, Dalarna, som så småningom flyttade söderut.

Efter arbete på bruket i Dahlfors blev han lokomotiveldare på den nybyggda privata järnvägen Bergslagens Järnvägar som gick mellan Göteborg och Falun. I Falun träffade han hustrun **Hilda Jansson** från Säter.

LOKFÖRARYRKET GÅR I ARV

När Anders blivit lokförare flyttar han och hamnar så småningom i Åmål. Här dör han i tuberkulos endast 39 år gammal och efterlämnar Hilda och fyra små barn. Äldste sonen Axel blir författarens morfars far som 1906 gifter sig med **Elvira Eriksdotter** från Åmål.

Axel blev också först lokeldare och senare lokförare som sin far. Deras förstfödde son **Erik Tungström** blev författarens morfar, gift med **Elna Augustsson** från Åmål och deras dotter Vivianne är författarens mor.

SLÄKTTAVLAN REDER UT SAMBANDEN

Detta kanske förefaller lite rörigt för den som inte släktforskar,

men med hjälp av en släkttavla som finns i bokens början blir det glasklart!

I boken ingår även uppgifter om alla syskon i de olika generationerna, vart de tog vägen, vem de gifte sig med, vilka barn de fick etc. Boken ger en bild av släktforskningens vedermödor och den innehåller ett stort antal foton.

FOTOGRAF HENRY STAKE

TEXT: MONIKA ÅHLUND

Boken om fotografen Henry Stake – Åmåls fotograf under många år – är utgiven av Tony Berg från Åmåls Grafiska och omfattar tidsperioden 1945-2005.

Sten Lindström har scannat utvalda foton och han har även skrivit förordet.

Henry Stake fotade inte bara personer i sin ateljé och vid diverse högtidliga tillfällen, utan också alla möjliga händelser ute i samhället. Se bara på omslagsbilden från början av 50-talet, DM i simning. Det torde vara en av hans toppbilder.

Ja, han var egentligen en riktig pressfotograf.

Den färdiga boken blev en stor överraskning för Henry och till stor glädje förstås. För dagens åmålsbor är den ett fantastiskt tidsdokument - en resa till en nära nutid.

Detta är en "bilderbok" och den är indelad i olika kategorier och inleds med ett kapitel om Henry själv, född 1932, då bosatt i Bollshyn, Svanskog. Sin första kamera köpte han som 13-åring och fotointresset fick han efter sin far.

Därefter kommer kategorierna i bokstavsordning från Artister, Bensinstationer, Bilfirmor, Filmer, Handel, Industri, Kommunalt, Motorsport, Reportage,

Sport, Transport och sist Åmål med bl.a. rivningar och nybyggen av hus. Boken innehåller omkring 300 bilder. Stakes foton, över 100.000 bilder, är skänkta till Åmåls kommun och finns arkiverade.

ANNASARA GOTTING DEBUTERAR SOM BARNBOKSFÖRFATTARE

TEXT: HELENA NOREEN

AnnaSara Gotting är en småbarnsförälder som debuterade hösten 2021 som barnboksförfattare. AnnaSara har tillsammans med illustratören Jenny Lindqvist gett ut barnboken Bertils Kvällsbön på Speja förlag.

AnnaSara Gotting debuterar som barnboksförfattare. Foto: Ida Dahlén.

AnnaSara Gotting är 32 år och utbildad journalist. Hon arbetar som kommunikatör på Votum Media och har erfarenheter av teologistudier och arbete i församling och kyrka. Hon är bosatt i Kil men har alltid tillbringat somrarna i Dalsland.

Sommaren 2013 fick AnnaSara ta emot det skriverstipendium som Litteraturföreningen delar ut vid Bokdagarna. AnnaSara säger att stipendiet betydde mycket för henne; hon kände sig

stolt och det var ett fint erkännande, som har stimulerat hennes skrivande. *Bertils kvällsbön* kom till för några år sedan på en skrivarkurs.

Boken handlar om en helt vanlig småbarnsfamilj, med allt vad det innebär i vardagens kaos; familjestök, konflikter och små individers starka viljor. I boken skildras situationer kring barnen och föräldrarna på ett humoristiskt och lite skruvat sätt.

AnnaSara har en religiös

övertygelse och hon vill med sin bok lyfta fram bönen betydelse för både stora och små. AnnaSara tror att bönen kan vara en god hjälp för barnet och föräldern, ett sätt att varva ner i vardagen. Hon menar att det blir ett tillfälle att gå igenom vad som hänt under dagen och vad som varit bra och mindre bra. AnnaSara vill med *Bertils kvällsbön* inspirera till ett vardagligt samtal med gud.

Petronella Simonsbacka In Memoriam

Det är med stor sorg vi har mottagit beskedet att **Petronella Simonsbacka** har avlidit efter en långvarig kamp mot cancer. Petronella har varit gästförfattare i vårt Litteraturhus för Air Litteratur och så sent som i somras var hon inbjuden till Bokdagar i Dalsland för att släppa sin alldeles nyutgivna deckare *Morden på Kungsberget*, som utspelar sig i Åmål och som hon till stora delar skrev under sin vistelse här. Petronella hade

en obändig livsvilja, utstrålade glädje och energi och hade en speciell förmåga att få människor i hennes omgivning att känna sig sedda och bekräftade.

Petronella hade så många idéer, så mycket kvar att berätta och det är svårt att förstå att hennes röst nu har tystnat för alltid.

*För Dalslands Litteraturförening/
Bokdagar i Dalsland
Birgitta Rolöf*

Ny Dalslandslitteratur

TEXT: MONIKA ÅHLUND

När Åmål ville bli modernt - En liten stadshistoria

av **Andreas Dagström**, 2021.

En liten stads-
historia eller
berättelsen om
hur vår lilla
stad ömsade
skinn under de
rivningsslada
decennierna

kring mitten av 1900-talet, för
att citera författaren själv. Riv-
ningshysterin rasade på 1960-
och 70-talen i så gott som alla

städer i landet. Åmål klarade sig
egentligen rätt bra, här finns en
hel del gamla hus kvar. Bland
annat författarens eget hund-
raåriga hus på Karlstadsvägen,
som säkert inspirerat honom till
boken om Åmåls framväxt.

Dalpennan 25

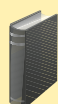
En antologi
från Dalslands
Skrivarförening.

Föreningen firar
25-årsjubileum
och ger också ut

den 25:e Dalpennan. Man kan
se dem alla på omslaget. Detta
nummer av Dalpennan inleds
med en tillbakablick över de
gångna åren där de som var med
från början berättar hur det gick
till vid bildandet och framöver.
På slutet presenteras alla som
medverkat under de 25 åren.
Boken innehåller även en hel del
bilder i färg.

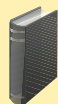

VÅRENS PROGRAM

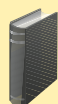
FRED-LÖRD 11-12 MARS

Poesidagar i Dalsland – Dalslands
Internationella Poesifestival på Baldersnäs
Herrgård.

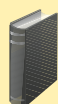
TISDAG 15 MARS

Textivals turné Flyktsoda med Magnus
William-Olsson och Victor "Ville"
Johannesson, Saga biografen i Åmål.

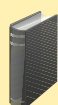
TORSDAG 7 APRIL

Författarkväll i samarbete med Forum för
poesi och prosa med Elin Cullhed och
Victoria Everbrand, Dalslands skafferi,
Åmål

ONSDAG 11 MAJ

Författarkväll i samarbete med Forum för
poesi och prosa med Augustin Erba och
Karin Smirnoff, First Hotel Bengtsfors

ONSD-SÖND 27-31 JULI

Litteraturfestivalen Bokdagar i Dalsland
Not Quite, Upperud, Tollebols kvarn,
Gamla kyrkan/Kulturmagasinet Åmål

**BOKDAGAR
I DALSLAND**

POESIDAGAR I DALSLAND

**DALSLANDS
INTERNATIONELLA POESIFESTIVAL**

11-12 mars 2022

Baldersnäs Herrgård, Dals Långed

FREDAG 11 MARS

- 18.00 **Välkommen – Victor Estby**, Dalslands
Litteraturförening, inleder
Invigning **Bengt Berg**, poet och bokförläggare
- 18.10 **Py Bäckman – Jonas Ellerström – Casia
Bromberg** (scensamtal)
- 19.00 **Victor Estby**, Dalslands Litteraturförening,
avslutar

LÖRDAG 12 MARS

- 09.55 **Välkommen – Victor Estby**, Dalslands
Litteraturförening, inleder
Presentatör **Casia Bromberg** tar över dagen
- 10.00 **Einar Már Guðmundsson (Is) – Bengt Berg**
(scensamtal)
- 10.30 **Lina Arvidsson**
- 11.00 **Paus**
- 11.30 **Sam Carlquist**
- 12.00 **Lucija Stupica (SI) – Henrik C. Enbohm – Casia
Bromberg** (scensamtal)
- 12.30 **Jesper Högström**
- 13.00 **Lunchaus**
- 14.00 **Tua Forsström (Fi) – Casia Bromberg**
(prisutdelning Torkelsrudpriset – Dalslands
poesipris och scensamtal)
- 15.00 **Paus**
- 15.30 **Karoline Brændjord (No) – Jonas Ellerström**
(scensamtal)
- 16.00 **Jimmy Alm – Victor Estby** (scensamtal)
- 17.00 **Victor Estby**, Dalslands Litteraturförening,
avslutar

Nu är vi igång igen – på riktigt!

Trots en tung start på året med en pandemi som inte velat ge sig anar vi ändå nu att ljuset återvänder. Dagarna blir längre och längre och vi ser fram mot ett härligt år fyllt av läsning och spännande författarmöten.

Själv väntar jag kanske mest på Poesidagarna på Baldersnäs. Förra gången var en sådan succé och årets program lovar gott. Valet av den finlands-svenska poeten Tua Forsström som årets pristagare av Torkelsrudpriset är spännande och jag ser fram mot att höra hennes dikt till Dalsland.

Pandemin har gjort att programmet för Bokdagarna i Dalsland förskjutits något. Våren inleddes starkt av en författarkväll med en återkommande gäst – Ola Larsmo, se sidan 14. Ytterligare två författarkvällar hinner vi med i vår. En kväll i Åmål

där vi gästas av Elin Culhed och Victoria Everbrand. I maj kommer författarkvällen till Bengtsfors med Augustin Erba och Karin Smirnoff. Och sedan väntar Bokdagarna i juli. Men mer om dem i nästa nummer.

Det är också dags att hälsa alla medlemmar välkomna till Dalslands Litteraturförenings årsmöte. Det äger rum den 23 mars kl. 18.30 i vårt vackra Litteraturhus. I år gästas årsmötet av Bengtsfors kommuns kultur- och fritidschef Anna Hjelmberg. Kom och gör din röst hörd!

Jürgen Picha
ordförande

SKRIVARSTIPENDIUM FÖR UNGA DALSLÄNNINGAR!

Dalslands
Sparbank

Dalslands Sparbanks
SKRIVARSTIPENDIUM
FÖR UNGA
2022

Dalslands
DL
Litteraturförening

DAGS ATT SÖKA!

Bakom stipendiet står Dalslands Sparbank och Dalslands Litteraturförening. Stipendiet kan sökas av dig som har anknytning till Dalsland och är 15-25 år gammal det år stipendiet delas ut.

Stipendiesumma 5 000 kr. Ansökningstid t o m 15 april 2022.

Skicka in text (novell, dikt, dramatisk text, del av längre prosatext) på max 15 000 tecken med blanksteg (texten ska bilda en helhet, vara skriven på dator och varje sökande kan bara skicka in en text) via epost till: ingrid@bokdagaridalsland.se.

Jury består av:

Joudy Olewi, Peter Bergting, Gunilla Gustafsson, Pia Hagmar och Ingrid Gregertsen.

Se vår hemsida för information om stipendieutdelning. www.bokdagaridalsland.se.

Dalslands Sparbank

**För andra banker är vår
region en liten del av
Sverige
- för oss betyder den allt.**

Tillsammans utvecklar vi Dalsland

Bengtssfors **BOK & PAPPER**

BÖCKER • BILDER • KONTOR
KORT • PYSSEL • PRINT
FOTOGALLERI

**Vi tillverkar även FineArt-utskriftar
av era fotografier upp till A2-storlek!**

Storgatan 16 • 666 30 Bengtsfors • 0531-100 11
info@bengtssforsbokhandel.se
www.bengtssforsbokhandel.se

Lilla butiken med det stora innehållet

UGGLAN BOKHANDEL
- för hela familjen

**BÖCKER
SPEL &
PUSSEL**

för hela familjen

*Affären som
har lite tur!*

Åmåls Bok- & Pappershandel

Cityhuset • Tel. 0532 - 157 70 • www.amalsbokhandel.se

**Funderar Ni på att
sälja Er gård?**

Vill Ni vara säkra på att ligga i marknadens
framkant och ha en trygg och engagerad
partner vid Er fastighetsaffär.

Nyetabletrat kontor i Uddevalla.

www.skanegardar.se

Uddevalla 0522-190 41

Lund 046-19 04 40

Jönköping 036-30 76 80

Kristianstad 044-35 23 01

SKÅNEGÅRDAR

LANTEGENDOMAR: FÖRMEDLING, RÅDGIVNING, VÄRDERING